

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

№ 4 (851) | Субота, 28 січня 1984 року | Ціна 2 коп.

Назустріч виборам до Верховної Ради СРСР

НАСТРІЙ — РОБОЧИЙ

Члени УТОГ державних підприємств м. Кременчука з почуттям високого громадянського обов'язку розпочали виробничу програму четвертого року п'ятирічки. Трудівники компактних груп глухих взяли підвищені соціалістичні зобов'язання на 1984 рік у відповідності з вимогами грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, вказівок і висновків, що містяться в тексті виступу на Пленумі товариша Ю. В. Андропова. Так, група нечуючих Кре-

менчуцького автомобільного заводу виступила з ініціативою відпрацювати на честь виборів до Верховної Ради СРСР 8 ударних тижнів з найвищою продуктивністю праці. Їх ініціативу підтримали групи нечуючих взуттєвої та трикотажної фабрик, які дали слово виробничі завдання перших двох місяців 1984 року виконати на 2—3 дні раніше строку.

О. ЧОРНОБАЙ.
Полтавська область.

ВАГА ПРОЦЕНТА

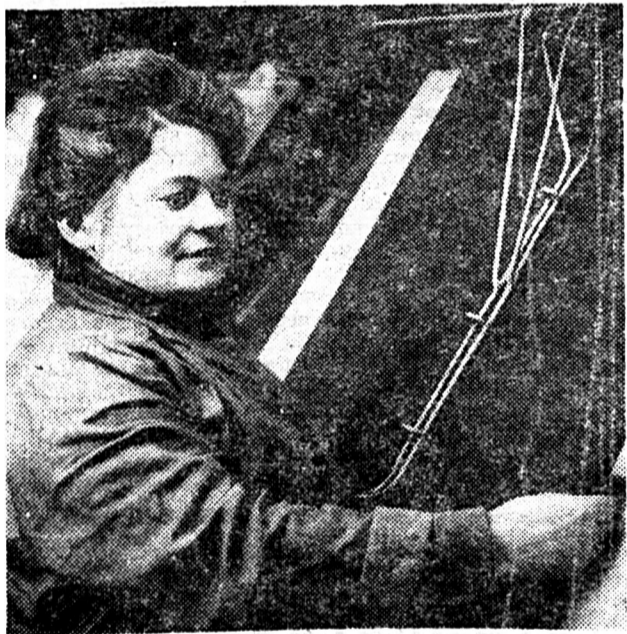
У трудових колективах нашого Товариства, як і всієї країни, гарячу підтримку дістали рішення грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, заклик Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша Ю. В. Андропова розгорнути рух за надпланове підвищення продуктивності праці і зниження собівартості продукції.

У нашому Товаристві першими відгукулися на заклик партії швейники Житомирського УВП. Зваживши свої резерви і можливості, вони виступили ініціаторами змагання в УТОГ за виконання додаткового завдання партії. Підвищення продуктивності праці на один процент і зниження собівартості швейних виробів на 0,5 процента тільки по Житомирському УВП дасть можливість збільшити обсяг нормативно-чистої продукції на 11,7 тисячі карбованців, а зниження собівартості на 0,5 процента — дозволить заощадити 25 тисяч карбованців.

А скільки важить один процент в цілому по Товариству?

Це — додатково випущена нормативно-чиста продукція на 362 тисячі карбованців і надпланова реалізація виробів на 20 мільйонів, заощадження 203 тисяч карбованців з фонду заробітної плати і умовне вивільнення 115 робітників. А зниження собівартості продукції на 0,5 процента дасть змогу заощадити 700 тисяч карбованців.

Ось яка вага одного процента і півпроцента. Як бачимо, мета висока і благородна. Заради неї варто попрацювати з повною самовіддачею, не шкодуючи сил. Але самі по собі той процент і півпроцента не даються. Для цього треба знайти і поставити на службу п'ятирічці всі резерви.

Сабодаш Олена Іванівна працює промірювальницею тканин на Дубенському УВП. З перших днів четвертого року вона взяла високий темп у роботі і норми виробітку виконує щонайменше на 120—125 процентів.

На знімку: ударниця комуністичної праці О. І. Сабодаш за перевіркою якості тканини.
Фото П. МІНДЕЛЯ.

ДО НОВИХ РУБЕЖІВ СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

РОБІТНИКІВ, ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ І СЛУЖБОВЦІВ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ НА 1984 РІК

Широко розгорнувши соціалістичне змагання за дострокове виконання завдань 1983 року, трудівники Українського товариства глухих успішно справились з виконанням виробничого плану і підвищеними соціалістичними зобов'язаннями третього року одинадцятиріччя.

Достроково, 20 грудня, або на шість днів раніше, ніж передбачалося соціалістичними зобов'язаннями, виконано планові завдання з обсягу виробництва і випуску найголовніших видів виробів.

Протягом минулого року Товариством вироблено понадпланової нормативно-чистої продукції на 1,2 мільйона карбованців, виготовлено понад завдання товарів народного споживання на 7,6 мільйона карбованців, реалізовано продукції понад план на 6,4 мільйона карбованців.

У трудових колективах Товариства гарячу підтримку знайшли рішення грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, заклик Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша Ю. В. Андропова розгорнути рух за забезпечення в 1984 році понадпланового зростання продуктивності праці і зниження собівартості продукції.

Виконуючи рішення XXVI з'їзду КПРС і XXVI з'їзду Компартії України, грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, прагнучи внести гідний вклад у виконання завдань одинадцятиріччя по більш повному задоволенню попиту населення на товари народного споживання, колективи Українського товариства глухих беруть на 1984 рік такі соціалістичні зобов'язання.

На основі вдосконалення організації виробництва, кращого використання внутрішніх резервів, впровадження передового виробничого досвіду достроково, 26 грудня, виконати завдання 1984 року по випуску виробів. Виготовити нормативно-чистої продукції понад план на 0,8 мільйона карбованців, реалізувати продукції понад план на 4 мільйони карбованців.

Зобов'язання обговорені і одногласно схвалені всіма колективами підприємств і об'єднань Українського товариства глухих.

Здійснюючи комплекс заходів інженерного й організаційного забезпечення виробництва, дальшої його інтенсифікації, зміцнення державної, трудової і планової дисципліни, забезпечити надпланове зростання продуктивності праці на 1 процент, зниження собівартості — на 0,6 процента.

Підтримуючи ініціативу передових підприємств республіки, і включившись в соціалістичне змагання за збільшення випуску високоякісних товарів народного споживання під девізом «Випущені товари народного споживання — в активний товарооборот», виготовити понад план товарів народного споживання на 4 мільйони карбованців, довести питому вагу нормативно-чистої продукції вищої категорії якості в загальному обсязі до 23,9 процента, освоїти 45 одиниць нових виробів.

За рахунок якнайшвидшого впровадження у виробництво досягнень науково-технічного прогресу, виконання заходів з нової техніки, наукової організації праці, передового досвіду, переходу на бригадні форми організації і стимулювання праці одержати економічний ефект на суму 11 тисяч карбованців.

Рационально використовуючи матеріальні і енергетичні ресурси, вдосконалюючи змагання за особистими рахунками економії, заощадити 540 тисяч кіловат-годин електроенергії та 300 тонн умовного палива.

З метою дальшого поліпшення виробничих і житлово-побутових умов ввести в експлуатацію нове підприємство у Вінниці, житловий будинок на 60 квартир на Дрогобицькому УВП, ідальню на 100 місць на Бродівському УВП.

Оздоровити протягом року в будинках відпочинку, санаторіях, пансіонатах 4 500 членів УТОГ.

Нечуючі трудівники зроблять все, щоб забезпечити успішне виконання взятих соціалістичних зобов'язань, зробити гідний внесок у виконання рішень грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС.

Хворим повертають здоров'я

В Єреванському філіалі Всесоюзного наукового центру хірургії успішно впроваджуються різні методи мікрохірургії, за допомогою яких хворим повертають здоров'я і працездатність.

Нові операційні мікроскопи сорокаразового збільшення дають хірургам можливість працювати над невидимими для неозброєного ока «мікрошкодженнями» нервів та судин. Лікарі користуються найдрібнішими інструментарієм і нитками для зшивання, які тонші від людської волосини.

Хірурги виконують операції на нервових волокнах, дрібних судинах і сухожиллях, а також здійснюють реплантацію ушкоджених пальців і кисті.

На знімку: хворому Валерію Мамікояну (ліворуч) в результаті тривалої складної операції цілком відновлено працездатність правої руки. Хірурги Артавазд Саакян (у центрі) і Костянтин Сірунян перевіряють, як діє рука після операції.

(Фотохроніка ТАРС — РАТАУ)

ЗБЕРІГАЄ АЗОТ

Харківська область. Доставити споживачу продукти свіжими в найбільш швидко допоможуть рефрижератори нового типу з азотною системою охолодження НАСТ-3. Дослідний завод Фізико-технічного Інституту низьких температур Академії наук УРСР, який розробив новинку разом з Вітковським дослідним заводом Мінавтотрансу УРСР, завершив виготовлення першої партії таких спеціалізованих автомобілів.

Рідкий азот температурою 196 градусів Цельсія є холодоагентом у нових систе-

мах. Він вприскується безпосередньо в кузов теплоізоляованого фургона. Швидко знижує температуру до потрібного рівня і оточує продукти інертним газовим середовищем, що не тільки уповільнює процес псування, але й повністю зберігає біологічно цінні речовини. Нині нові рефрижератори доставляють овочі, фрукти, м'ясо, молоко.

У нинішній п'ятирічці автомобілями з азотною системою охолодження намічено забезпечити всім найбільших областей України.

АВТОРИТЕТ, ЗДОБУТИЙ ПРАЦЕЮ

Її трудова біографія почалася в 30-і роки. Сімнадцятирічною дівчиною почала вона працювати в колгоспі села Семенівка на Миколаївщині. Трудилася на совість, швидко стала повноправним членом здруженого колективу.

Через три роки Таїсія Рогожинська поступила на роботу в артілі імені 30-річчя Жовтня, що містилась у селі Благодатне, де вона живе і працює й понині. І тут, так само як і в колгоспі, сумлінна жінка зуміла за короткий строк здобути по-

вагу і любов товаришів по роботі, завоювати міцний авторитет.

Керівництво артілі, відзначивши добросовісність і старанність нечуючої дівчини, перевело її працювати швачкою. Швидко освоїла Таїсія нову для неї професію. Змінні завдання виконувала вчасно, з відмінною якістю. Тільки-но почала одержувати справжню нагороду від роботи, тільки-но стала справжньою майстрицею, як мирне життя перервала війна.

У післявоєнний період ар-

тіль докорінно змінила профіль своєї роботи. Країні конче потрібні були продукти харчування і маленьке, напівкустарне виробництво швидко перебудувалося на випуск м'ясовиробів. Таїсія Тимофіївна пішла туди, де було найважче. Але й тут, незважаючи на брак машин і устаткування, де було багато тяжкої ручної праці, де здавалось б, немає роботи посилюючої для жінки, вона все-таки працювала, і як працювала: впевнено, злагоджено, успішно.

36 років свого життя від-

дала Таїсія Тимофіївна цьому підприємству. Неодноразово за перемогу у соціалістичному змаганні нагороджувалась грошовими преміями і цінними подарунками, портрет ударниці занесився на районну Дошку Пошани.

Коллектив Благодатнівської первинної організації УТОГ і актив Вознесенського міжрайвідділу УТОГ щиро значать Таїсії Тимофіївни у новому році успіхів у праці, міцного здоров'я.

І. ПЕТРОВ.
Миколаївська область.

ВИКОНАТИ ПОСТАВЛЕНІ ЗАВДАННЯ

Передові виробничі колективи Києва і Донецької області виступили з ініціативою забезпечити в 1984 році зростання продуктивності праці понад план на один процент і додатково знизити собівартість продукції на півпроцента. Робота партійних організацій і трудових колективів схвалена ЦК Компартії України.

За їх прикладом на підприємствах розробляються конкретні інженерно-економічні і організаційні заходи по вишукуванню додаткових резервів виробництва.

Разом з усіма вагомих вклад у виконання планових завдань та соціалістичних зобов'язань вносять і нечучі індустриальної Донеччини.

Роботу з членами Товариства Донеччини координує і спрямовує комісія обласної ради профспілок спільно з обласним відділом УТОГ. Для проведення цілеспрямованого і змістовного виховання, вони посилюють методичну роботу з головами комісій профкомів та міжрайвідділів УТОГ, інструкторами-перекладачами підприємств.

На щомісячних семінарах-нарадах розглядаються питання подальшого зміцнення соціалістичної дисципліни праці, розвитку і підвищення ефективності бригадної форми організації і стимулювання праці в промисловості.

Практикуються звіти інструкторів-перекладачів по обміну досвідом, про стиль і методи постановки культурно-масової і політико-виховної роботи. Така діяльність дала змогу широкому активу послідовно впливати на стан справ серед глухих в колективах.

Чимало цікавих справ на рахунок нечучих робітників виробничого об'єднання «Донецькірмаш». Комісія профкому по роботі серед глухих в контакт з первинною організацією УТОГ багато уваги приділяє розгортанню дійового соціалістичного змагання за дострокове виконання планових завдань та взятих соціалістичних зобов'язань. В групі з 33 чоловік — 11 ударників комуністичної праці. Приклад високопродуктивної, якісної праці показують токарь-розточувальник Н. З. Снегір, середня денна норма виробітку якої становить 200 процентів. Добросовісно працюють й інші нечучі. Звання «Майстер-золоті руки» завоював В. Д. Збурлюк, В. Д. Кейдун та інші. Портрет токаря, кавалера ордена Леніна,

голови первинної організації УТОГ Л. Г. Недева занесено на цехову Дошку Пошани.

По-ударному трудяться нечучі на Макіївському металургійному комбінаті ім. С. М. Кірова. Токарі В. Н. Черников, В. П. Сергеев, слюсарі В. Г. Ковальов, М. А. Галахов, обрубники А. А. Стариков, Ю. М. Кольцов, В. І. Трубишников, П. Я. Тагіров ще в жовтні минулого року рапортували про виконання планових завдань.

Для нечучих в заводській бібліотеці по спеціальному плану проводяться читання художньої літератури, вечори запитань і відповідей, читачькі конференції. Комісія профкому організує походи в кіно, театри, музеї. Нечучі трудівники беруть участь в спортивних змаганнях цехів заводу.

Пишаються добросовісною роботою членів УТОГ на Донецькому виробничому трикотажному об'єднанні.

В'язальниця В. Г. Бакуровій, Т. Т. Лазаренко, А. Н. Беді присвоєно звання «Ударник одинадцяти п'ятиріччя», швачки-мотористки А. І. Яковенко, А. М. Ошевська, Е. Д. Кудева, в'язальниця К. В. Гридіна стали переможцями соціалістичного змагання 1983 року. Всі нечучі працюють на розширеній зоні обслуговування, а молода в'язальниця І. Н. Борисова трудиться на п'яти плоско-в'язальних машинах замість трьох за нормою. Шість трудівників працюють з особистим клеймом і випускають продукцію з державним Знаком якості.

Активісти комісії обласної ради профспілок та обвідділу УТОГ провели велику роботу по роз'ясненню переваг бригадної форми організації і стимулювання праці.

ми організації і стимулювання праці. Бригадний наряд виховує у нечучих почуття колективізму, причетності до справ всієї бригади, цеху, підприємства.

Так, на Донецькому меблевому комбінаті в бригаді В. А. Чегоженка трудиться ланка нечучих, де виготовляється набір корпусних меблів «Уголек». Керує цим колективом Дмитро Іванович Гореславський. Планові завдання тут виконують на 125 процентів. Д. І. Гореславський має особисте клеймо і відповідає за якість виготовленої продукції. 70 процентів меблів йде з державним Знаком якості.

Немає непорозуміння і в нарахуванні заробітної плати. Щотижня ланковий бере участь у засіданні ради бригади, де визначається коефіцієнт трудової участі кожного. У ланці скоротилися внутрішні простоти, значно поліпшилася трудова дисципліна. Дружна, злагоджена робота колективу позитивно впливає на становлення робітничого характеру підлітків — пакувальників А. Левади та І. Кисунько, котрі більш серйозно стали ставитись до освоєння обраної ними професії.

Глухі трудівники Слов'янського заводу важкого машинобудування В. В. Решетняк, Б. Р. Худайкулієв, В. С. Тишкін, Л. Г. Гавжієв становлять спеціалізовану бригаду наждачників лиття. Всі вони працюють на заводі недавно, але виробничі завдання бригада виконує на 103 проценти.

В об'єднанні «Новокраматорський машинобудівний завод імені В. І. Леніна» у восьми цехах трудиться 61 нечучий, 40 з них присвоєно звання ударника комуністичної праці.

Бригада теслярів В. М. Чеботаєва, до складу якої входить 5 членів УТОГ, виконала план минулого року до 28 грудня, зекономивши 25 кубічних метрів пиломатеріалів, 20 кілограмів бітумного паперу, 15 кілограмів цвяхів, і виготовила понад план 300 квадратних метрів упаковок. Протягом 1983 року бригаді неодноразово присвоювали звання «Краща бригада».

Не відстає від них і бригада складання деталей та виробів з дерева, де керівником Н. В. Свиридова.

У колективах немає порушень трудової та виробничої дисципліни, техніки

безпеки. У Краматорському будинку культури глухих для них було організовано вечір вшанування «Слава труду».

Члени Товариства ведуть наполегливу боротьбу за реалізацію Програм чорної програми СРСР.

Понад 25 років присвятила нелегкій праці доярки Віра Ілларіонівна Хорошун з колгоспу імені Леніна. Від закріплених за нею корів вона надоїла по три тисячі літрів молока.

Добре доглядає за великою рогатою худобою в колгоспі імені Калініна Артемівського району «Майстер — золоті руки» Микола Миколайович Дубина. Завдяки цьому він добивається по 600 грамів добового приросту живої ваги, а в літній період — 700—800 грамів.

За підсумками 1983 року багатьох передовиків і новаторів виробництва захоплено матеріально і морально. Та особливо хотілося б сказати про Почесного члена УТОГ, голову обласного відділу Миколу Венедиктовича Калиниченка, нагородженого Грамотою Президії Верховної Ради УРСР. Ми розцінюємо це як високу оцінку його заслуг в організації і становленні Товариства, плідотворну роботу по керівництву обвідділом і культзакладами, котрі стали надійною опорою у вихованні зрілих членів нашого Товариства.

Багато ще зроблено комісією, інструкторами-перекладачами спільно з обвідділом УТОГ для всебічного, гармонійного розвитку нечучих, а також поліпшення їх житлово- побутових умов, організації культурного дозвілля і активного відпочинку.

Напружені соціалістичні зобов'язання взяли трудові колективи області на 1984 рік. Гаряче схвалюючи рішення грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, включившись в соціалістичне змагання за забезпечення понадпланового процента зростання продуктивності праці і півпроцентного зниження собівартості продукції за рахунок передового досвіду, нової техніки і прогресивної технології, нечучі Донбасу сповнені рішучості внести вагомий вклад у виконання завдань і соціалістичних зобов'язань четвертого року і одинадцятиріччя п'ятиріччя в цілому.

В. ЗУЄНКОВ,
секретар Донецької обласної ради профспілок.

За одинадцять років роботи на Лубенському УВП Катерина Юхимівна Ляховська досконало опанувала свою професію, тому змінні норми виробітку завжди виконує на 120—125 процентів. Про її особисту сумлінність говорить і те, що передовій виробничій присвоєно почесне звання «Відмінник якості».

Активна вона і в громадській роботі. Профгрупорг дільниці, агітатор бригади... А ще — депутат міської Ради народних депутатів.

Всюди жінка встигає. За яку б справу не бралася, виконує її з душею, на совість.

Фото Й. МІНДЕЛЯ.

КУЛЬТЗАКЛАД — ЦЕНТР ІДЕОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ

ПОШУК І УСПІХ

Рік 1983-й для колективу Чернівецького обласного будинку культури був сповнений напруженою працею, творчим пошуком, експериментом. Централізація двох будинків культури спочатку викликала чимало роздумів. Яким шляхом іти? Об'єднати колективи на базі центрального будинку культури і обмежитись лише вказівками? Надати повної самостійності філіалу?

Та ми пішли зовсім іншим шляхом. Об'єднавши творчі зусилля двох колективів, склали єдиний, цілеспрямований план, який передбачає циклічне і диференційоване проведення заходів з урахуванням вікових і соціальних особливостей відвідувачів.

Двічі на місяць на нарадах уточнюються заходи, що плануються, пропонується взаємодопомога.

Ще на початку 1983 року колектив зважив свої можливості, уточнив робочі майданчики і взяв підвищені соціалістичні зобов'язання, які були виконані з честю до річниці Жовтня.

Успішній роботі сприяли злагодженість і взаємовірність, систематична допомога працівників обласного відділу УТОГ, зокрема, його голови С. П. Комісарової, партійного бюро УВП, профспілкового комітету підприємства. Неабияку допомогу надавав нам і директор УВП П. М. Горбунов.

У даний час мешкає у місті й відвідує культзаклад більш як 1300 членів УТОГ. Чимало з них є активними помічниками. Це такі товариші як В. Мамонтова, Г. Танас, С. Просвірина, Т. Хомина, С. Шпіталер, Л. Русі-

на, Ю. Стрілець і інші. Для відвідувачів створено всі умови: красиві, світлі, просторі приміщення, два читальні зали, спортивні майданчики.

До послуг членів УТОГ — народний драматичний театр, гуртки малих форм, танцювальний і вокально-інструментальний гуртки, колектив оригінального жанру, секція кінолюбителів і дитячий танцювальний гурток.

Для естетичного і загальнопознавального виховання працюють такі факультети народного університету: «Театральна культура», «Здоров'я», «Правові знання».

Працюють також кінолекторії і клуби за інтересами, де заняття і лекції проводять досвідчені майстри.

Таким чином, за минулий рік проведено чимало цікавих і різноманітних заходів. Тематичних вечорів — 14, вечорів відпочинку — 33, вистав і концертів — 35.

Народний драматичний колектив, очолюваний майстром сцени М. Котляревським, був удостоєний неабиякої честі виступати перед киянськими глядачами з виставою О. Шіллера «Підступність і кохання».

Досвід роботи нашого культзакладу показав, що централізація — величезна справа.

1984 рік колектив зустрів сповнений творчого пошуку і піднесення, рішучості виконати завдання, поставлені перед працівниками культури XXVI з'їздом ЦК КПРС, наступними пленумами нашої партії, XI з'їздом УТОГ.

Б. ЗЕЛІКМАН,
директор Чернівецького будинку культури.

Так уже склалося: коли молодим виробничим Запорізького УВП щось не зрозуміло, то вони обов'язково звертаються до досвідченої електромонтажниці В. П. Жуган. Знають — не відмовить. І працює вона високопродуктивно, і якість виготовленої її руками продукції завжди висока.

До того ж Валентина Петрівна ще й закохана в спорт.

Члени колективу дільниці виготовлення РПУ-2, де трудиться передова робітниця, беруть з неї приклад.

І. ІОСИПЕНКА.

ГОСПОДАРСЬКИЙ МЕХАНІЗМ: ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ БІЛЬШЕ ПРАВ — ВИЩА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

ІДЕ ЕКОНОМІЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

Чітко й організовано почався новий рік у виробничому об'єднанні «Запорізький трансформатор». А втім, плевнений трудовий старт тут — добра традиція. І все-таки нині в колективі панує особлива атмосфера: об'єднання почало працювати в умовах економічного експерименту. Цьому передувала серйозна підготовка. Вперше було проведено розробку і захист так званих поворотних планів. Відповідно до постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про додаткові заходи по розширенню прав виробничих об'єднань (підприємств) промисловості в плануванні і господарській діяльності і по посиленню їх відповідальності за результати роботи» творці запорізьких

трансформаторів самі склали собі напружений план на 1984 рік, а тепер почали його здійснення.

З початку року в умовах економічного експерименту працюють об'єднання і підприємства п'яти галузей народного господарства. В їх числі розташовані на Україні заводи і фабрики загальносоюзних міністерств важкого і транспортного машинобудування, електротехнічної промисловості і колективні підприємства харчової промисловості УРСР. В орбіту економічного пошуку включились підприємства практично всіх міст і районів республіки.

Чому виникла потреба у проведенні великомасштабного економічного експерименту?

Діюча нині система управ-

ління економікою і методи розробки державних планів склалися близько двох десятиріч тому. За цей час майже потроївся виробничий потенціал країни, але використовується він не досить ефективно. «...Забезпечити добре налагоджену, безперебійну роботу всього господарського механізму, — вказував Ю. В. Андропов, — це і потреба сьогоденного дня, і програмне завдання на майбутнє. Це складова частина загального процесу вдосконалення нашого суспільного ладу».

Суть експерименту — в розширенні права підприємств у плануванні і господарській діяльності. Це сприятиме зростанню заінтересованості колективів у досягненні високих кінцевих результатів, посилить відпо-

відальність кожного трудівника за успіх загальної справи.

Взято курс на те, щоб показники, які затверджуються вищестоящими органами, був лише необхідний мінімум, а розрахункових, що їх розробляють самі підприємства, більше. Так, для заводів і фабрик Мінхарчпрому УРСР кількість звітних показників, які затверджуються у п'ятирічному і річних планах, зменшується з 28 до 9. Нині головним стає насамперед виконання планових завдань по обсягу реалізації продукції з урахуванням зобов'язань по поставках її відповідно до укладених договорів.

Виникає чіткий взаємозв'язок між збільшенням випуску продукції і зростанням заробітної плати. Заро-

ОФІЦІЙНИЙ ВІДДІЛ ПРИСВОЄННЯ ЗВАННЯ

За особливі заслуги перед Українським товариством глухих постановою президії Центрального правління УТОГ заступнику директора Артемівського учбово-виробничого підприємства з виховної роботи товаришу Жеребцову Григорію Харитоновичу присвоєно звання «Почесний член УТОГ» з врученням спеціального посвідчення і нагрудного значка.

НАГОРОДЖЕННЯ

За добросовісну і багаторічну працю в системі Українського товариства глухих, активну участь у громадському житті колективу і в зв'язку з 60-річчям з дня народження заступника директора Артемівського учбово-виробничого підприємства з виховної роботи товариша **ЖЕРЕБЦОВА Григорія Харитоновича** нагороджено Грамотою Центрального правління УТОГ і Республіканського комітету профспілки робітників місцевої промисловості і комунально-побутових підприємств, грошовою премією.

За добросовісне ставлення до праці, активну участь у громадському житті Товариства і в зв'язку з 25-річчям роботи на посаді голови Хмельницького обласного відділу УТОГ товариша **КИСЕЛЬОВА Семена Павловича** нагороджено Грамотою Центрального правління Українського товариства глухих і Республіканського комітету профспілки робітників місцевої промисловості і комунально-побутових підприємств.

Біографія Олександра Стаховича Кеди тісно переплелась з історією Дніпро-Дзержинського учбово-виробничого підприємства. З 1948 року працює він тут. Спочатку спеціалізувався на слюсарній справі, пресуванні, тепер він — наладчик автоматів холодної висадки.

Олександр Стахович — відмінник виробництва, йому присвоєно звання «Ударник комуністичної праці», вручено знаки «Ударник 10-ї п'ятирічки», «Переможець соціалістичного змагання».

Знають на УВП О. С. Кеду і як доброго раціоналізатора, чуйного, уважного наставника молоді, активіста громадського життя.

Обговорюємо проект ЦК КПРС «Основні напрями реформи загальноосвітньої і професійної школи КРІПИТИ ЗВ'ЯЗКИ З СІМ'ЄЮ І ТРУДОВИМИ КОЛЕКТИВАМИ

Упевнено крокує по країні новий, 1984 рік. Кожен його день сповнений славними справами нашого трудячого народу. Наш час відмічений глибокими перетвореннями у всіх сферах життя людей — матеріальному виробництві, суспільних відносинах, духовній культурі.

У цьому русі вперед Комуністична партія великого значення надає молодому поколінню, покладаючи на нього надії продовжувати справу Великого Жовтня і забезпечити успішне просування країни на шляху комуністичного будівництва. Висунутий на широке обговорення проект ЦК КПРС «Основні напрями реформи загальноосвітньої і професійної школи» торкається інтересів кожної сім'ї, всього радянського народу, а тому не залишає байдужим нікого.

Я особисто почала працювати у справі народної освіти рівно 30 років тому після закінчення одного з найавторитетніших педагогічних вузів країни — МДП ім. В. І. Леніна. Всі ці 30 років жила інтересами педагогів країни, їх турботами і справами. З досвіду знаю, що в масі своїй вчителі свідомі своєю професійною обов'язку перед суспільством. У проекті ЦК КПРС підкреслено, що багатомільйонний загін радянського вчительства — гордість нашої країни, надійна опора партії у вихованні молоді.

Це справді так. Віряться, що ті широкі завдання, які ставить партія перед вчительством зараз, в сучасних умовах також будуть з успіхом розв'язані. Вважаю дуже своєчасним і краще потрібним закріпити і узаконити положення про відповідальність батьків за виховання своїх дітей. В «Проекті» говориться: «Виховання дітей — конституційний обов'язок громадян СРСР. Батьки покликані всебічно підносити авторитет школи

і вчителів, виховувати дітей у дусі поваги і любові до праці, готувати їх до громадсько-корисної діяльності, привчати до порядку, дисципліни, дотримання норм життя нашого суспільства, турбуватися про їх фізичний розвиток і зміцнення здоров'я, створювати необхідні умови для своєчасної середньої та професійної освіти, своїм ставленням до праці і громадським обов'язкам показувати дітям приклад у всьому».

Дане положення дуже важливе для практики навчання і виховання молодого покоління. Тільки за умов тісного зв'язку між школою і сім'єю можна чекати багатого успіху всебічного розвитку особистості. Всі батьки повинні бути свідомі свого обов'язку перед суспільством і всіляко сприяти вчителю — «взятелю дитячих душ».

У проекті ЦК КПРС відмічено потребу розробити і здійснити заходи по поси-

ленню відповідальності батьків за виховання дітей. На нашу думку, одним з таких заходів повинні стати обговорення педагогічних характеристик на дітей в трудових колективах батьків, врахування трудовими колективами успіхів у вихованні дітей їх членами, надання певної допомоги у складних обставинах.

Радянською системою освіти нагороджено значний досвід виховання молодого покоління в колективних умовах виховання. Використання найкращого з нього, зміцнення співдружності школи, сім'ї та трудових колективів — запорука успіху у майбутньому. Нашому суспільству це під силу.

Е. ГРОЗА,
доцент кафедри сурдопедагогіки та логопедії Київського державного педінституту ім. О. М. Горького. Відмінник народної освіти.

З ТУРБОТОЮ ПРО ЗАВТРАШНІЙ ДЕНЬ

Педагогічний колектив Молочанської спецшколи-інтернату для слабочуючих дітей давно хвилювали питання підвищення відповідальності учнів за навчання, поведінку їх в школі і поза школою, гонитва за процентними показниками в навчанні. Потрібно було радикальне вирішення трудового навчання і профорієнтації учнів і багато інших питань.

І ось 9-го січня цього року в школі відбулася педагогічна рада, на якій було детально обговорено цей важливий документ.

У своєму виступі дирек-

тор школи тов. Макухін М. П. пояснив, якою мірою реформа стосується нашої школи, наголосив на тому, що Комуністична партія, Радянський уряд проявляють батьківське піклування про учнів інтернатів, виділивши 40 млн. крб. для поліпшення навчальної бази, побутових умов школярів.

Вихователь школи тов. І. І. Зоньковський в своєму виступі звернув увагу на те, що проект реформи школи ставить підвищені вимоги до педагогів, які зобов'язані виховувати справжніх будівників комунізму, повноцінних людей, а тому кожен

виховний захід, проведення з учнями, повинен залишати глибокий слід в серцях школярів.

Вчителька Н. К. Дробитько, яка викладає математику, схвалила проект і запропонувала підвищити авторитет комсомолу, а саме: більш вимогливо ставитись до прийому в члени ВЛКСМ.

Вчителька В. І. Сніжко внесла пропозиції про перегляд термінів навчання учнів в спецшколах для слабочуючих дітей 1-го і 2-го віділеня, про вироблення програм для цих шкіл, про краще забезпечення наочністю, технічними засобами.

Педагогів і вихователів, зазначалося на зборах, особливо хвилює доля випускників, які здобувають у школі спеціальності швачок, слюсарів. Ще недостатня матеріальна база для повного виконання програми з трудового виховання. В цьому році необхідно добудувати майстерні.

Педагогічний колектив нашої школи гаряче схвалює проект реформи школи і з новими силами, ентузіазмом, надіями приступив до навчання в II-му півріччі.

Є. ОМЕЛЬЧУК,
вчитель Молочанської спецшколи-інтернату для слабочуючих дітей. Запорізька область.

Квіти — ювіляру

до обраної професії, свого колективу.

Постановою президії Центрального правління УТОГ ювіляру присвоєно звання «Почесний член УТОГ». Його зачитує голова Донецького облвідділу М. В. Калиниченко. Під грім оплесків він вручає Григорію Харитоновичу посвідчення, а також Грамоту обласного відділу УТОГ.

— Ми знаємо ювіляра і як беззмінного секретаря партійної організації, який багато зробив корисно-

го для успішного втілення в життя історичних рішень партії і уряду, — сказав у своєму виступі інструктор Артемівського міському Компартії України Сергій Васильович Соколовський. — Люблять його в колективі, поважають. Він постійно дбає про нечуючих свого колективу, робить все, щоб їм було краще. Побажаємо ж Григорію Харитоновичу довгих років життя, міцного здоров'я, щастя в особистому житті!

Трудівники Артемівського УВП, представники Донецького обласного відділу УТОГ зібралися того січневого дня в червоному кутку підприємства, щоб привітати з шістдесятиріччям заступника директора підприємства з виховної роботи Г. Х. Жеребцова.

— Ми знаємо Григорія Харитоновича як вмілого організатора і чуйного товариша, — сказав на вечорі керівник УВП Дмитро Опанасович Щербань. — Він відає всі сили і знання справи виховання у трудівників комуністичної свідомості, прищеплює молоді любов

біток і робітника, і інженера, і директора заводу тепер прямо залежить від того, що і як колектив зробить, у що це обійдеться і як оцінить продукцію покупець. Краще винагороджувати тим, хто вносить найбільший вклад у підвищення продуктивності праці. За погодженням з профспілковою організацією керівник підприємства може встановлювати підвищені доплати працівникам, які виконують найбільш відповідальні завдання, а також за сумісництво професій і посад. Наприклад, оклади висококваліфікованим робітникам у харчовій промисловості України можуть установлюватись у розмірі до 230 карбованців. Краще тепер будуть «працювати» на кінцевий результат премії. Так, при точному виконанні усіх кварталних і річних планів поставок продукції споживачам за договорами розмір фонду матеріального заохочення колективу збільшується на 15 процентів. А от

недовиконання плану поставок навіть на 1 процент зразу ж спричинить зменшення цього фонду на 3 проценти.

Нині кожний трудівник повинен мати риси економіста і шукача. Настроєність саме на такий стиль мислення і практичних дій було продемонстровано вже в ході підготовки до експерименту у виробничому об'єднанні «Новокраматорський машинобудівний завод», на заводі «Одесабель», на Київській кондитерській фабриці імені Карла Маркса і багатьох інших підприємствах республіки.

— Підготовка харчовиків України до роботи в умовах експерименту сприяла народженню багатьох цінних ініціатив, — відзначив перший заступник міністра Мінхарчпрому УРСР Г. Д. Загородній. — Так, Черкаський цукрофабричний завод у кожному з двох років одиннадцятої п'ятирічки, що закінчилися, збільшить вироблення цукру на 2 тисячі

тонн. На Дніпропетровському комбінаті харчових концентратів особливу увагу звернуто на підвищення якості продуктів харчування. В цілому по галузі вже в нинішньому році зросте виробництво майже всіх найважливіших видів продовольчих товарів, випереджаючими темпами розвиватиметься випуск продукції, яка користується підвищеним попунктом населення. Все це буде важливим вкладом у розв'язання Продовольчої програми СРСР.

Мінхарчпром УРСР увійшов в число відібраних для економічного експерименту галузей і тому, що в харчовій індустрії України представлено майже всі її види, які є в інших союзних республіках. А це є дуже важливим для подальшого поширення досвіду, вдосконалення господарського механізму.

Як підкреслюється в тексті виступу Ю. В. Андропова на грудневому (1983 року) Пленумі ЦК КПРС, резуль-

тати експерименту в п'яти міністерствах «стануть основою для підготовки відповідних пропозицій у цілому по народному господарству. Треба заздалегідь готуватися до цього і в інших галузях. У дванадцятку п'ятирічки ми повинні увійти з добре налагодженим господарським механізмом, який давав би змогу повніше використовувати можливості нашої економіки».

Попереду рік напруженої роботи багатьох колективів республік в експериментальних умовах. Вони — розвідники і нових шляхів розвитку економіки країни. І від їх напруженого творчого пошуку великою мірою залежатиме вибір найбільш правильних напрямів підвищення ефективності суспільного виробництва, прискорення науково-технічного прогресу, зростання продуктивності праці в усьому нашому народному господарстві.

І. МАЩЕНКО.
(РАТАУ).

Багатьом молодим виробничникам передала свій досвід і високу професійну майстерність швачка-мотористка Сімферопольського УВП Галина Іванівна Маркова (на знімку ліворуч).

Уважно прислухається до порад досвідченої робітниці Лариса Сергеева, котра недавно влаштувалася на підприємство.

Фото О. ШУСТА.

В ІМ'Я МИРУ

В Овруцькому будинку культури відбувся вечір «В ім'я миру на землі».

Члени Товариства з великим інтересом слухали лекцію про міжнародне становище, яку прочитав С. Н. Вайнбранд. Розповідь лектора була дохідлива і зрозуміла нечуючим громадянам.

А потім виступали члени УТОГ — обрубник ливарного цеху приладобудівного заводу Микола Григорович Фрусевич, трудівники кол-

госпу імені Тельмана Петро Трохимович Шемаль та Степан Кирилович Дуб.

Кожен з виступаючих розповів про виконання своїх соціалістичних зобов'язань у третьому році одинадцяті п'ятирічки.

Ми запевняємо, підкреслювали учасники вечора, що докладемо всіх зусиль, щоб працювати якнайкраще, заради світлого майбутнього і щастя наших дітей.

І. КИРЕЙЧЕНКОВ.
Житомирська область.

ПО СЛІДАХ ІСТОРІЇ

Популярними центрами туризму стають деякі старовинні міста нашої республіки завдяки відкриттю маршрутів «Давньоруського намиста».

«Давньоруське намисто» — це система туристсько-екскурсійних маршрутів, які почали діяти в нинішній п'ятирічці, — розповідає заступник голови Української республіканської ради по туризму та екскурсіях В. Ф. Полетуша. — Перший з них відкрито в 1982 році. На черзі — ще кілька. Згідно з генеральним планом тут необхідно передусім створити добру матеріальну базу на рівні сучасних вимог до туристського обслуговування. Так, до 1990 року необхідно ввести в дію турбазу і готель у Києві, а також турбазу в Сосниці, готелі в Ніжині, Черкасах, реконструювати й розширити діючі туристичні комплекси в Пущі-Водиці, Острі, Чернігові, Путивлі, Каневі.

Цікаво, що майже 50 па-

м'яток старовини будуть реконструйовані так, щоб вони могли використовуватись і для обслуговування туристів. Зокрема, в старовинних спорудах Новгород-Сіверського постійно діятиме виставка по «Слову о полку Ігоревім», в Мовчанському монастирі в Путивлі — картинна галерея й історико-культурна експозиція. Це завдання туристські організації розв'язують у співдружності з багатьма відомствами, при підтримці місцевих органів влади і широкої громадськості.

В основу кожного маршруту «Давньоруського намиста» покладено знайомство з періодом Київської Русі. Однак скрізь органічно в програму подорожей входить показ багатьох інших подій з нашої історії, пам'яток культури, що з'явилися протягом багатьох століть і в наш час. Скажімо, з діяльністю декабристів познайомляться ті, хто побуває в Білій Церкві, Ка-

м'янци, Василькові, Трилісах та інших місцях.

В усій своїй багатогранності поставатиме перед туристами непорушна дружба російського й українського народів, взаємобогачення їх культур. Бурхливі революційні події, боротьба за встановлення Радянської влади, героїзм перших п'ятирічок теж знайдуть яскраве висвітлення в екскурсіях. Так, тільки об'єктів соціалістичного будівництва тут буде представлено понад тисячу.

«Давньоруське намисто» об'єднає 15 основних автомобільних (автобусних) маршрутів і три водних — по Дніпру, Десні і Сейму. Від Києва ці маршрути немов би розгалужуватимуться по чотирьох напрямках: північному (Чернігів — Новгород — Сіверський — Путивль — Ніжин — Переяслав — Хмельницький — Канів), східному (Ніжин — Качанівка — Лубни — Диканька — Полтава), південному (Корсунь — Шевчен-

ківський — Кам'янка — Чигирин — Черкаси — Моришці — Канів) і західному (Малин — Коростень — Овруч — Ровно — Острогор — Шепетівка — Житомир — Бердичів — Верхівня — Біла Церква — Васильків — Боярка). Вдале використання всього багатющого історичного матеріалу приверне увагу ще більшого числа туристів, як з нашої країни, так і з-за кордону.

Повне введення системи туристсько-екскурсійних маршрутів «Давньоруське намисто» здійснюватиметься поетапно: до 1990 року — північне та південне кільця, а згодом — східне й західне.

У багатогранній і копійкій роботі по створенню «Давньоруського намиста» сьогодні особливо цінним стає приклад і досвід його попередника — знаменитого «Золотого кільця Росії». Успіх нових туристських екскурсійних маршрутів також залежатиме від того, наскільки вдалою і корисною буде подорож до найдорожчих для нашого народу місць, до найвизначніших пам'яток нашої історії та культури.

В. ТИМОШЕНКО.

Змагались школярі

Боротьбу за дві путівки до фіналу республіканської першості з настільного тенісу під час зимових канікул в Ужгороді вели 9 команд спецкіл-інтернатів.

Змагання проходили в двох підгрупах за круговою системою. Переможці першої підгрупи — школярі з Одеси і переможці другої підгрупи — школярі з Білої Церкви впевнено подолали опір своїх суперників, завдавши поразки сильним командам Кисляцької, Володимир-Волинської, Хустської, Калуської і Піщанської спецкіл-інтернатів.

У стикових іграх одеські і білоцерківські юні спортсмени зустрілися вже в ролі фіналістів і тому матч, що не мав принципового

значення, закінчився з рахунком 7:4 на користь юнаків з Київської області. Ця зустріч стала своєрідною пробою сил.

До змагань за особисту першість суддівська колегія допустила 32 учасники: 21 юнака і 11 дівчат. Серед них відзначився Микола Дзюнь з Білої Церкви, який переміг у всіх поєдинках і посів перше місце. Друге і третє місця завоювали Володимир Петрів та Іван Яцев'юк з м. Калуща Івано-Франківської області. Серед дівчат трійку призерів склали Тетяна Удолова з Острозької, Галина Андрійчук з Калуської і Любомир Ісаєва з Піщанської спецкіл-інтернатів.

П. КРАЙНЯНИЦЯ.

Заповітна мрія

Рік, що минув, був пам'ятним тим, що мене визнали рекордсменом серед рекордсменів Європи з плавання. Це почесне звання багато до чого зобов'язує. Я регулярно, двічі на день, тренуюся, щоб успішно виступити на майбутніх чемпіонатах України.

Як тренер України з плавання, передаю свій досвід і майстерність члена збірної команди республіки серед нечуючих і одночасно займаюся майбутньою зміною — школярами. А їх у мене двадцять — хлопчиків та дівчаток 4—10 класів 18-ї спецшколи-інтернату.

Уважно придивляюся до кожного з них. Непогані

результати показують Валерій Дзюбо, Дмитро Морський, Кіра Скупченко, Мерет Бабалієв. Більшість із них, при умові успішного виступу на чемпіонаті Києва, візьме участь в чемпіонаті України.

Придивляюся й до дітей 12—13-річного віку: Сергія Леонова, Сергія Бескова та Жанны Бевз. У них, безумовно, є бажання досягти на водних доріжках високих результатів.

Моя ж заповітна мрія — ввійти до складу збірної команди СРСР і виступити на Всесвітніх Іграх глухих.

Андрій ГАВАЗА, чемпіон XIV Всесвітніх ігор глухих.

СЕРЕД КНИГ

Прикарпаття моє

Прізвище лєнінградського письменника Георгія Холопова добре відоме прикарпатським трудівникам, що закоханий у наш край.

Нещодавно у книжкових магазинах з'явилась книга лауреата Державної премії РРФСР імені М. Горького Г. К. Холопова «Іванів день». В ній вміщено три повісті і два оповідання, присвячені карпатському краю, його невтомним трудівникам, подіям минулого і сьогодення. Так, у повісті «Іванів день» автор розповідає про долю гучулки Ганни Стефурак.

В невеличкій за обсягом повісті «Гідність» Г. Холопов, наче скульптор, виліплює образи комсомольців-підпільників села Зеленої Надвірнянського району, які загинули в боротьбі проти фашистських загарбників.

В іншій повісті, що називається «Мандрівка в Буркут» Г. Холопов описує свою подорож пам'ятними місцями, пов'язаними з ім'ям славної дочки українського народу Лєси Українки, яка лікувалася в Карпатах. Повість захоплює з перших сторінок.

Закінчується книжка оповіданнями «Коли містечко сміється...» і «Останній пічник», які порушують цікаві і складні життєві проблеми.

Н. КОНВАЛЮК.

Коханій

Трапляється впевнитись хочу,
Що в світі не марно живу...
З гілок перестиглої ночі
Зоря опадає в траву.
Всіх квітка приваблює дивна,
То доля твоя молода.
Цей погляд веселий, дитинний,
Легка і граційна хода.

Для мене твій усміх, як милість,
Як музика, мова твоя.
Хай справжнй — не вдавана — ширість

Обом нам, як сонце, сія.
Промінець до ласки охочий
Торкався шовкових вольох.
Щоб очі дивилися в очі,
А серце до серця тяглося.

К. ЧУКІВСЬКИЙ.

Вінницька область.

Колектив циркової групи Черкаського будинку культури нечуючих, який очолює Л. В. Рабозненко, готує нову програму.

На знімку: самодіяльні артисти Н. Онищенко та І. Рубченко на черговій репетиції.

Фото Й. МІНДЕЛЯ.

ДЛЯ ВАС, САДОВОДИ

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ПРО БУДОВУ ПЛОДОВИХ РОСЛИН

Щоб створити найбільш сприятливі умови для плодівих дерев, потрібно знати, як вони ростуть і розвиваються, які функції виконують окремі органи рослин та їх властивості.

Плодові рослини складаються з двох частин: підземної (коренева система) і надземної (стовбур і крона). Місце переходу надземної частини рослин до підземної називається кореневою шишкою. Корені закріплюють рослину в ґрунті, вбирають воду і ґрунтові розчини і подають їх в надземну частину. У коренях відкладаються запасні органічні речовини, які потрібні для росту і життєдіяльності кореневої системи. Встановлено також, що в коренях створюються й органічні речовини.

По характеру росту корені ділять на скелетні (найбільш крупні) і обростаючі (тонкі корінці останніх двох-трьох порядків галузження). Корені рослин постійно частково відмирають і оновлюються, швидко розростаються. Коренева система в середньому трохи ширша крони дерева. Сила розвитку її залежить від породи, сорту, умов зовнішнього середовища і застосованої агротехніки. Корені плодівих і ягідних рослин досягають у яблуні і груші 3—4 метрів глибини. У слив і черешні півтора-два метри, смородини і агрусу — 1,5 метра. У суніці — 0,6 метра. Основна маса коренів розміщується в поверхневих шарах ґрунту: у яблуні на

глибині 20—80 сантиметрів, у груші — 1—1,5 метра і сливи 15—50 сантиметрів, у малини, смородини і агрусу — 10—30 сантиметрів, у суніці 8—15 сантиметрів. Кращі умови для розвитку коренів — глибокий поживний ґрунт, забезпечений вологою, теплом і повітрям.

Надземна частина дерева включає стовбур і крону, по стовбуру з коренів надходять вода і поживні речовини в листя, а органічні речовини з листків — у корені, плоди та інші органи. Життя дерев залежить від здорового стовбуру, товщина якого вказує про силу розвитку дерева.

У кроні насінневих культур яблуні і груш розрізняють такі типи відростаючих утворень.

Ростові пагони — молоді частини стебла однорічного віку, вкриті листям.

«Передчасні» пагони, що розвинулися з бокових вічок пагону в рік його утворення.

Жирові пагони або вовчки, що ростуть майже вертикально. Вони нагадують ростові пагони, але сильніші, використовують багато поживних речовин, мають довгі міжвузли і велике листя. Пізніше при обрізці вони стають звичайними гілками.

Плодові прутки — тонкі, довгі (не більше 15 сантиметрів) однорічні прирости, що закінчуються квітковою брунькою.

Списки — однорічні плодові прирости (5—15 сантиметрів довжиною) прями, в основі грубіші, ніж в кінці. Розташовані під прямим кутом до гілля. Мають вкорочені міжвузли і зближені бокові бруньки, часто з квітковою (на верхівці) брунькою.

Кільчаткі — найбільш вкорочені річні прирости (довжиною близько 2—3 сантиметрів) з недорозвиненими боковими бруньками і добре сформованою вегетативною або квітковою брунькою. Якщо кільчатка закінчується квітковою брунькою, то протягом наступного вегетаційного періоду вона розвивається в плодову сумку.

Плодові сумки — вкорочені грубі гілки, що за формою нагадують сумку (звідси їх назва).

Плодові бруньки у рослин закладаються влітку на самих коротких гілочках, про які вище згадували. Листок плодівих важливий орган. У листках при освітленні виробляється з вуглецю повітря, мінеральних солей та води органічні речовини. Високий урожай і якість його залежать в основному від здатності листків і коренів. При запліненні квіток (репродуктивних органів) утворюються плоди. Тому важливо щороку мати добрий ріст і розвиток плодівих дерев в саду.

М. ПРИХОДЬКО,
кандидат біологічних наук.

Редактор
П. БУЛАТОВ.

ЧИТАЧ ЗАПИТУЄ — ГАЗЕТА ВІДПОВІДАЄ ЗВІЛЬНЕННЯ ЗА ВЛАСНИМ БАЖАННЯМ

Я прочитала в газеті, що з 1 вересня 1983 року робітник або службовець, який хоче звільнитися з роботи за власним бажанням, повинен попередити про це адміністрацію за два місяці. Чи в усіх випадках це треба робити?

Т. ВЕЛІКАНОВА.

Звенигородка Черкаської області.

При визначенні строку попередження адміністрації підприємства про розторгнення працівником трудового договору за власним бажанням має значення причина звільнення.

Якщо за загальним правилом робітник повинен по-

передити адміністрацію про звільнення за власним бажанням за два місяці, то заява про звільнення з поважних причин може бути подана за один місяць. Причина звільнення вважається поважною, якщо трудовий договір розривається за власним бажанням, але через хворобу, що не дає змоги продовжувати роботу або проживати в даній місцевості (згідно з медичним висновком); у зв'язку з переведенням чоловіка або дружини на роботу в іншу місцевість; при направленні чоловіка або дружини на роботу або проходження служби за кордоном, переїзді в іншу місцевість в по-

рядку орнабору, сільськогосподарського переселення, а також в інших випадках, коли відповідно до законодавства адміністрація повинна безборонно відпускати робітників і службовців для роботи на підприємствах окремих галузей народного господарства. Поважними причинами вважаються також обрання на посаду, яку заміщують за курсом; зарахування до вищого, середнього спеціального або іншого навчального закладу; порушення адміністрацією законодавства про працю.

Л. ШЛЬОНОВ,
юрист.